

JOENSUUN

www.joensuukalastuskunta.fi

Kaupunkikalastusopas

KALASTUSTA KESKELLÄ KAUPUNKIA

Vapaa-ajankalastusharrastuksen mahdollisuudet ovat pohjois-karjalassa hyvät. Rauhallisia ja syrjäisiä kalapaikkoja löytyy niitä kaipaaville. Näille paikoille mennäkseen kalamies voi suunnata autonsa kohti salolampia tai koskikalastusta haluava voi valita kohteekseen vaikkapa Ruunaan ja Jänisjoen kuohuvat kosket.

Veneestä kalastavilla on varaa valita kalastuskohteensa kymmenistä maakunnan järvistä. Pielinen, Orivesi, Höytiäinen, Pyhäjärvi ja lukuisat muut järvet sijaitsevat kaikki maakunnassa ja veneenlaskupaikkojakin vesistöistä löytyy hyvin.

Mutta nykyinen trendi on tuonut kalastusharrastusta myös lähemmäksi ihmisten asuinympäristöjä. Kalastusta harrastetaan tänä päivänä edelleen syrjässä, kaukana asutuksesta mutta yhä enenevässä määrin sen harrastaminen on siirtynyt myös kaupunkiin.

Kaupunkien kalapaikat ovat pääosin helposti saavutettavissa. Kalastamaan päästäkseen ei tarvitse autoa tai venettä vaan niihin on mahdollista siirtyä kävellen, pyörällä tai vaikka julkisilla kulkuneuvoilla. Kalastuksen parissa löytää helposti kaupunkiluonnon, jonka parissa voi rauhoittua ja nauttia kalastuksen tuomista elämyksistä.

Kaupungissa kalastettaessa voi kalareissuun yhdistää myös kaupungin muuta tarjontaa. Joensuussa kalastaessa voi kalastuksen lomassa istahtaa joenvarsikahvioon kahville, tai jäädä hetkeksi kuuntelemaan Ilosaareen musiikkiesitystä. Myös turisteilla on valinnanvaraa valita majoitusvaihtoehto kaupungin tarjonnasta leirintäalueesta hotelleihin.

Tervetuloa kalalle Joensuuhun!

Matti Pasanen

Lesnan Naputtajat ry

Matti Kettunen

Joensuun Kalastuskunta

Kalastusmatka
Pohjois-Karjalaan alkaa
yhdestä osoitteesta:

VisitKarelia.fi

Pohjois-Karjala

Lomamökkivälitys ja ryhmävaraukset
VisitKarelia Sales Oy

sales@visitkarelia.fi, puh. 0207 434 660

Joensuun matkailuneuvonta osana
Carelicum Palveluita

joensuu@visitkarelia.fi, puh. 013 267 5222
Koskikatu 5, 80100 Joensuu

www.visitkarelia.fi

PIELISJOKI, VARASLAMPI, PYHÄSELKÄ

Joensuu tarjoaa monenlaisia kalastuskohteita. Varaslampi on intohimoisten onkijoiden kohde. Lammesta voi saada todellisia kalastuselämyksiä vaikkapa kalastamalla isoja suutareita ja / tai lahnoja. Pielisjoki on saavuttanut suuren suosion viimevuosina kuhan jiggauspaikkana. Monena kesäiltana suosituimmat kuhan jiggauspaikat keräävät jopa kymmeniä kalastajia joentörmälle. Pielisjoessa on myös erilliskalastusalue Joensuun koskilla. Koskialueelta on hyvät edellytykset mm. kirjolohen kalastamiseen, Pyhäselkä tarjoaa rannoiltaan loistavia mahdollisuuksia niin heittokalastajille kuin onkijoillekin. Marjala on kanavien aluetta, jossa Pyhäselän lisäksi voi vaikkapa perhostella siikaa. Lisäksi kaupungin alueelta löytyy useita pieniä lampareita, jotka saattavat kiinnostaa varsinkin lajikalastajia yllättävine saaliskaloineen.

JOENSUUN

Kaupunkikalastusopas

Joensuun
kalastuskunta

www.joensuunkalastuskunta.fi

Tämän oppaan ovat toimittaneet Lesnan naputtajat ry ja Joensuun kalastuskunta.

Kuvat: Matti Kettunen, Matti Pasanen, Juha Salonen

Taitto: Mainoselme ky

Painopaikka: PunaMusta Oy

Painomäärä: 1000kpl

Opas löytyy myös netistä: www.joensuunkalastuskunta.fi

VAPAKALASTUS JOENSUUN KALASTUSKUNNAN ALUEELLA

Kalastuskunnan vesialueet ovat Pyhäselän koillisosassa, Höytiäisen kanavassa rautatiesillalle saakka sekä Pielisjoki Kontiolahden kunnan rajaan (Kupluskylä) saakka. Joensuun kaupungin koskissa kalastus vain erillisellä koskiluvalla.

Alamitat

Kuha Pyhäselkä 45 cm ja Pielisjoki 42 cm.
Rasvaevätön lohi 60 cm ja taimen 50 cm.
Harjus 35 cm.

Rauhoitettut kalalajit

Rasvaevällinen järvilohi ja taimen rauhoitettu ympäri vuoden.
Rasvaevälekattu järvilohi on rauhoitettu Pyhäselällä 1.6.-31.8. välisenä aikana
Järvilohi rauhoitettu purossa ja joessa 1.8.-30.11.
Järvitaimen rauhoitettu purossa ja joessa 1.9.-30.11.
Nieriä rauhoitettu 1.9.-30.11.
Harjus rauhoitettu 1.4.-31.5.

Rauhoitusalueet

Kaikenlainen kalastus on kielletty 1.5.-31.8. Höytiäisen kanavan suiston suojealueella.
Pielisjoen syysrauhoidus 1.8.-19.10.
Kuurman voimalaitoksen ja Pielisjoen suun välisellä alueella (laajennettu kalaväylä mukaan lukien) kaikenlainen kalastus on ELY-keskuksen ja kalastusalueen päätöksellä kiellettyä elokuun alusta 19. lokakuun loppuun.
Rannalta mato-onkiminen sallittua VIRTAAAMATTOMISSA KOHDISSA.

Kalastussäännöt 1.5.2016. Muutokset sääntöihin mahdollisia.
Varmista ajan tasaiset kalastussäännöt!
www.joensuunkalastuskunta.fi

Joensuun kalastuskunnan viehelupa

Viehelupa on henkilökohtainen ja kattaa Joensuun kalastuskunnan vesi-alueet lukuun ottamatta koskikalastusalueita. Alle 18-vuotiaat ja 65-vuotia täyttäneet ovat lain mukaan vapautettu maksusta yhden vieheen käytön osalta (pois lukien koski ja virta-alueet, joihin on ostettava vesialueen omistajan lupa). Vieheluvissa ei ole vapa- tai vieherajoitusta.
- Kalenterivuosi 20 € (hinnat sis. alv)
- Kuukausi 15 € -"
- Viikko 10 € -"

Carelicum / Joensuu palvelut, Koskikatu 5, p. (013) 267 5221
Jokierä Oy, Joensuu/Hasaniemi, p. 044 764 6309
Neste Nolja, Kosti Aaltosentie 1, p. 013 801 212
Kalanet Oy, www.kalakortti.com
Kalapassi, www.kalapassi.fi

KALASTUS KALASTONHOITOMAKSULLA

Heittokalastusvälineillä kalastus on luvallista Joensuun kalastuskunnan alueella myös maksamalla valtakunnallinen kalastonhoitomaksu. Kalastonhoitomaksun maksaminen ei oikeuta kalastamaan koski ja virta-alueilla. Kalastonhoitomaksun löydät netistä ja sen voi maksaa myös lähimmällä R- kioskilla. Vuosihinta on 39 euroa.

Avoimna joka päivä klo.07.00 alkaen
lokakuun loppuun saakka!

KALAISET PAIKAT JA HYVÄT PALVELUT TAUOLLA!

TERVETULOA JOKIASEMALLE.

JOKIASEMA
JOENSUU

JOKIASEMA.FI

Hasanniementie 3
80110 Joensuu
info@jokiasema.fi

HEITTOKALASTUSKOhteita

Heittokalastukseen on monet mahdollisuudet Joensuun kaupungin alueella. Viimevuosina varsinkin kuhan jigikalastus on saavuttanut Pielisjoella suuren suosion. Kesä-heinäkuun aikana Pielisjokeen nousee usein paljonkin kuhaa, sekaan eksyy aina myös todella kookkaita yksilöitä.

Jigikalastuksen lisäksi kuhaa voi toki saada muillakin vieheillä. Erityisen suosittuja kuhapaikkoja ovat Ilosaari (vaatii koskikalastusluvan), matkustajasatama, Penttilän-ranta Ylisoutajansillasta alaspäin. Mutta hyviä paikkoja on muitakin, ehkäpä löydät oman rauhallisen kohteesi.

Lisäksi tyypillisiä saaliita niin Pielisjoella kuin Pyhäselän rannoilla ovat ahvenet ja hauet. Tosinaan siiman päähän voi saada myös kirjolohen tai kookkaan säyneen. Mahdottomuus ei ole saada siimanpäähän myöskään järvilohia, taimenta tai harjasta. Näiden kalojen kohdalla on tietenkin huomioitava niitä koskevat rajoitukset ja rasvaevälliset järvilohi sekä järvitaimen tulee aina vapauttaa.

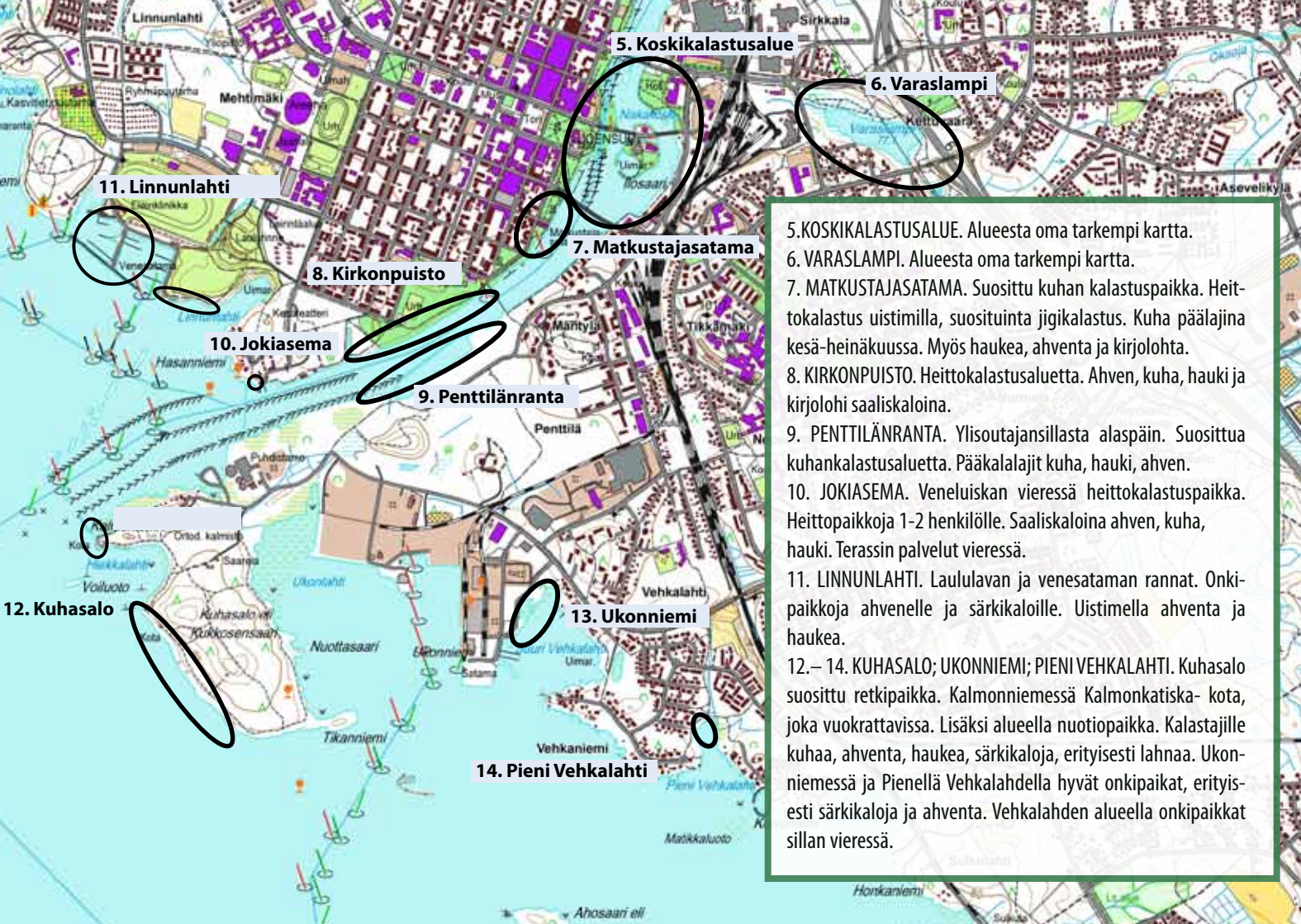
Seuraavilla sivuilla lyhyt kuvaus suosituista kalastuspaikoista. Merkittyjen paikkojen lisäksi kalaisia paikkoja on lukuisia, kunhan välttää liikkumista yksityisalueilla ja toisten pihojen läheisyydessä!

Kuvauksessa kerrottu kohteen mahdollinen varustetaso ja todennäköisimmät saaliskalat. Särkikaloilla näissä kartoissa tarkoitetaan särkeä, lahnaa, pasuria, salakkaa, säynettä ja seipiä. Tulee huomioida, että koski ja virta-alueilla onkiminen on kielletty (ellei ELY-keskuksen päätöksellä onkimista ole erikseen sallittu). Kuitenkin virtaamattomat suvannot ja poukamot joissa ovat luvallisia onkipaikkoja.

KALASTUSPAIKKOJA KARTALLA

- 1.UTRANKOSKI. Utransaari suosittu retkeilykohde, saarella nuotiopaikkoja. Heittokalastuskohteita runsaasti. Kalastus: Soveltuu onkimiseen, uistin- ja perhokalastukseen. Tavallisimmat saaliskalat ahven, hauki, särkikalat etenkin seipi ja säyne. Satunnaisesti kuha ja kirjolohi. Perholla mahdollisuus myös siikaan.
- 2.IIKSENNIEMI. Kalastuspaikkoja muutamalle kalastajalle liksenjoen suulla suositeltavaa onkiminen sekä lipalla ja lusikalla kalastaminen. Saaliskaloina särkikalat, etenkin lahna, säyne ja pasuri. Uistimella ahven ja hauki.
- 3.IIKSENJOKI. Hyvä särkikalojen onkipaikka. Uistimella myös haukea ja ahventa.
- 4.KARSIKONRANTA. Matonpesulaituri ja venesatama. Virtaamattomat paikat soveltuu onkimiseen, koko alue heittokalastukseen. Saaliskalat hauki, ahven ja särkikalat. Säynettä ja seipiä runsaasti.

5. Koskikalastusalue

6. Varaslampi

7. Matkustajasatama

8. Kirkonpuisto

9. Penttilänranta

10. Jokiasema

11. Linnunlahti

12. Kuhasalo

13. Ukonniemi

14. Pieni Vehkalahti

5. KOSKIKALASTUSALUE. Alueesta oma tarkempi kartta.
6. VARASLAMPPI. Alueesta oma tarkempi kartta.
7. MATKUSTAJASATAMA. Suosittu kuhan kalastuspaikka. Heittokalastus uistimilla, suosituinta jigikalastus. Kuha päälalajina kesä-heinäkuussa. Myös haukea, ahventa ja kirjolohta.
8. KIRKONPUISTO. Heittokalastusalueutta. Ahven, kuha, hauki ja kirjolohi saaliskaloina.
9. PENTTILÄNRANTA. Ylisoutajansillasta alaspäin. Suosittua kuhankalastusalueutta. Pääkalalajit kuha, hauki, ahven.
10. JOKIASEMA. Veneluiskan vieressä heittokalastuspaikka. Heittopaikkoja 1-2 henkilölle. Saaliskaloina ahven, kuha, hauki. Terrasin palvelut vieressä.
11. LINNUNLAHTI. Laululavan ja venesataman rannat. Onkipaikkoja ahvenelle ja särkikaloille. Uistimella ahventa ja haukea.
12.-14. KUHASALO; UKONNIEMI; PIENI VEHKALAHTI. Kuhasalo suosittu retkipaikka. Kalmonniemessä Kalmonkatiska- kota, joka vuokrattavissa. Lisäksi alueella nuotiopaikka. Kalastajille kuhaa, ahventa, haukea, särkikaloja, erityisesti lahnaa. Ukonniemessä ja Pienellä Vehkalahdella hyvät onkipaikat, erityisesti särkikaloja ja ahventa. Vehkalahden alueella onkipaikat sillan vieressä.

16. Kuunvirta

17. Marjalan veneluiska

15. Höytiäisen kanavan suu

18. Aavaranta

15. HÖYTIÄISEN KANAVAN SUU. Suosittu onkipaikka, saaliskaloina ahven ja särkikalat. Uistimella ahven, hauki ja kuha.
16. KUUNVIRTA. Uistimella hauki ja ahven. Perholla ja pienillä uistimilla mahdollisuus tavoitella siikaa.
17. MARJALAN VENELUISKA. Onkipaikka ahvenille ja särkikaloille. Uistimella myös haukea.
18. AAVARANTA. Onkipaikat ahvenille ja särkikaloille. Onkialuetta pienvenesatamasta uimarannan rajalle saakka. Ethän kalasta talojen piholla

JOENSUUN KOSKILLA NAPPAA

Joensuun kaupungin kosket viettivät hiljaiseloa, kunnes toukokuun puolivälissä 1987 ne avattiin virveli- ja perhokalastajien käyttöön. Siitä saakka sadat innokkaat kalastajat ovat kokeilleet vieheidensä tehoa Joensuun koskilla; kuka Ilosaaren rantoja kalastellen kuka taas Kimmelin puoleiselta rannalta käsin. Koskikalastus palvelee oman paikkakunnan kalastajia, mutta myös kauempaa tulevia kalamiehiä ja -naisia.

Vapakalastus on osaltaan elävöittänyt keskustan kaupunkikuvaa, sillä onhan se erinomainen lähikalastuspaikka niin nuorille kuin vanhemmillekin kalastajille. Joensuun kalastuskunta on lisännyt saalisvarmuutta istuttamalla koskiin useita kertoja vuosittain runsaasti pyyntikokoisia lohikaloja. Taitava kalastaja saattaakin saada saaliikseen lohikalan, mutta alueella on myös tavallisimpia järvikaloja kuten kuhia, haukia ja ahvenia. Pielisjoen viimeiset vapaiden koskien kalastus on tarkoin säädeltyä, millä halutaan suojella uhanalaisia Saimaan vaelluskaloja.

Koskikalastuksesta voi lukea tarkemmin Joensuun kalastuskunnan nettisivuilta, mistä löytyvät luvanmyyntipisteiden yhteystiedot. Suhteellisen edullisen koskiluvan voi myös lunastaa suoraan netistä.

Taustakuva © Matti Kettunen

Hyvä syy tulla Sokos Hotelliin N° 23

KALAPAIKKA PARAATIPAIKALLA KESKELLÄ KAUPUNKIA

Meiltä Original Sokos Hotel Kimmelistä, Pielisjoen rannalta saat ostettua kätevästi koskikalastuslupia, joten kalareissu on vain ovenavauksen päässä.

KIMMEL JOENSUU
ORIGINAL BY SOKOS HOTELS

Lisätietoja: Original Sokos Hotel Kimmel
puh. 020 1234 663, kimmel.joensuu@sokoshotels.fi
Puhelun hinta 020-alkuisiin numeroihin 8,35 snt/puh + 16,69 snt/min

JOENSUUN KOSKIEN KOSKIKALASTUS

Lupa-alueen alaraja on Suvantossilta ja yläraja Sirkkalanpuiston - Vaneritehtaan rajasta joen yli Yläsatamakadun päähän. Koskista lupa-alueeseen kuuluvat Itäkoski ja Länsikoski, mutta ei Joensuun kanavan suukalvat. Rannat, joilta kalastus on sallittu, on merkitty lupakarttaan. Koskikalastusalueen säännöt 6.5.2016. Kalastusalueen säännöt voivat muuttua, www.oaensuunkalastuskunta.fi

KALMONKATISKASSA VIHHDYTÄÄN

Hieman värisyttävästä nimestään huolimatta Pielisjoen suulla Kukkosensaarella sijaitsevan viihtyisän kalamajan ovat löytäneet niin lähiseudun asukkaat kuin kauempaakin tulleet vieraat. Joensuun kalastuskunnan rakennuttama kalamaja vihittiin käyttöön 7.10.2010 kauniina syyspäivänä, mistä lähtien siellä on järjestetty satoja erilaisia tapahtumia aina ristiäisistä ja päiväkotien kevätretkistä kansainvälisiin koulutustilaisuuksiin. Tulisijan äärellä on viihdytty makkaraa paistaen ja pannukahvia nauttien. Jopa runoja kuunnellen.

Luonnonkauniilla paikalla aivan Pyhäselän tuntumassa sijaitseva Kalmonkatiskaksi ristitty kalamaja on viihtyisä ja tunnelmallinen paikka vain muutaman kilometrin päässä Joensuun keskustasta, ja se on kaikkien käytettävissä ennakkovarausperiaatteen mukaisesti. Kalamajan vuokraajina ovat toimineet yksityishenkilöt, yhdistykset, yritykset ja monet yhteisöt. Palvelutarjontaa täydentää kalastuskunnan vene, joka on kesäaikaan majan varaajien vapaassa käytössä ilman lisämaksua.

Lisätietoja Kalmonkatiskasta löytyy Joensuun kalastuskunnan kotisivuilta, mistä löytyvät myös varaus- ja käyttöohjeet sekä kalamajan sijaittiedot. Avaimien lainauksen ja muut käytännön vuokrausasiat hoitaa Jokierä Oy. Kuva © Matti Kettunen

ONKIKOhteita

Onkikohteita Joensuussa riittää myös Pielisjoessa ja Pyhäselällä. Tyypillisimpinä kalalajina voi tavoitella ahventa sekä särkikaloja; särkeä, lahnaa, salakkaa, säynettä, pasuria, sorvaa, seipiä. Näitä kaloja saa niin Pielisjoesta kuin Pyhäselän rannoilta. Pielisjoki luokitellaan vaelluskalavesistöksi, jonka koski ja virta-alueilla onkiminen on kielletty. Jos virta siis selvästi kuljettaa ongenkohoasi, siirry vähemmän virtaavaan paikkaan. Huomioi myös, että koski-kalastusalueella onkiminen on kielletty. Pyhäselän rannalta onkipaikkoja löytyy mm. Koivuniemestä, Kuhasalon aallonmurtajalta, Aavarannalta ja Marjalan rannasta Marjalan- ja Höytiäisenkanavan suusta.

LAJIKALASTUS

Lajikalastus on kasvattanut suosiotaan viime vuosina lajikalastuksessa tavoitellaan eri kalalajeja vapavälinen, koukulla suusta tartutettuna. Tämä vaatii kalastajalta perehtymistä kalojen elinympäristöihin ja elintapoihin kalojen tavoittamisen helpottamiseksi. Lajikalastuksessa voi saada hienoja onnistumisen elämyksiä pienienpienistä sinteistäkin. Ja jo muutaman sentin kalalla voidaan hätyytellä suomen ennätyksiä!

Valveutunut lajikalastaja ei tavoittele alamittaisia kaloja, eikä alamittaista kalaa yleisesti ottaen lasketakaan saaduksi kalalajiksi. Joensuussa on helposti tavoitettavissa vuoden aikana noin 20 kalalajia. Kalalajimäärän kasvaessa kalastus muuttuu koko ajan haasteellisemmaksi. Peruskalalajit, suurin osa särkikaloista, hauet, ahvenet, kuhan, tavoittaa perus onkivälineillä ja vieheillä suhteellisen helposti. Pienten kalojen pyyntiin tarvitaan ns lirkkionkea, jollaiseksi soveltuu vaikkapa pilkkivapa varustettuna pienellä nro 20-30 koon koukulla ja lyijypainolla, johon syöttinä voi käyttää vaikkapa kärpäsentoukan palaa. Lirkillä kannattaa tavoitella kuoretta, mutua, simppeja ja kivennuolijaa. Kuorelle parasta aikaa on toukokuu, simput ja nuolijat löytää lampun valossa pimeän aikaan aivan matalasta kivikkosilta rannoilta. Myös mutuja voi tavoitella rannasta pienillä koukuilla. Osassa pieniä lampareita asustaa myös ruutanoita ja kymmenpiikkejä.

Suutari, made, taimen, harjus, siika, järvilohi, ankerias... ja lukuisat muut kalalajit, vaativat kalastajalta perehtymistä niiden sielunelämään ja elintapoihin. Olisiko tässä sinulle uusi harrastus?

VARASLAMPI

Varaslampi on Joensuun keskustan tuntumassa sijaitseva rehevä lampi. Ennen se tunnettiin kirkasvetisenä lampena jossa käytiin myös uimassa, mutta viimevuosikymmeninä lampi on kärsinyt voimakkaasta rehevöitymisestä. Monen mielestä sen virkistysarvo on rehevöitymisen vuoksi vähentynyt.

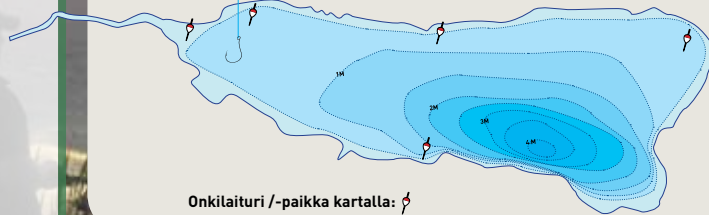
Rehevöityminen on eduksi kuitenkin tietyille kalalajeille. Lampeen onkin kasvanut hyvät särkikalakannat. Erikoisuutena lammessa uisken telee alueemme perinteisten kalojen lisäksi myös suutareita ja ruutanoita. Muuten lammesta voi tavoitella perinteisiä onkikalojamme.

Lammelle on rakennettu onkilaitureita, joita tulisi suosia onkipaikkoina, näin muu luonto kuten pesivät linnut eivät häiriinny kalastuksesta. Voimakkaan rehevöitymisen seurauksena saaliskaloja ei suositella syötäväksi.

Kartta ja Kalastussuositusten grafiikka © Sakke Yrjölä

Varaslammen alueen kalastussuositukset:

- Onkimisen suositellaan tapahtuvan karttaan merkityillä alueilla. Näin muut kohdat rannoista pysyvät vähemmän kuljettuina ja takaamme mm. linnuille paremman pesimärauhan.
- Kaikkia saaliiksi saadut ruutanat ja suutarit suositellaan vapautettavaksi. Vapautettavat kalat on pyrittävä vapauttamaan viipymättä ja kaloja vahingoittamatta. Kalaan koskemista kuivin käsin tulee välttää samoin kuin sen laskemista kuivalle maalle. Vapautusmaton tai vesiastian käyttö kalaa irroitettaessa on suositeltavaa.
- Ympäristöön ei saa jättää roskia. Kunkin alueella kalastavan on osaltaan huolehdittava roskien pois viennistä. Kalanperkuujätteitä ei saa jättää veteen, roskiin eikä lähiympäristöön!
- Jos alueella on ruuhkaa, ethän omi onkipaikkoja vaan annat tilaa muillekin.

Onkilaituri /-paikka kartalla:

SAALIIN TALTEEN OTTAMINEN

Tunnollinen kalamies ottaa saaliikseen kalaa vain sen verran, mitä ruuaksi tarvitsee. Alamittaiset— ja rauhoitetut sekä ylimääräiset kalat vapautetaan viipymättä. Myös vahingoittumattomien suurikokoisten yksilöiden vapauttaminen on suositeltavaa.

Syötäväksi valikoidut kalat on syytä käsitellä alusta asti oikein. Kala on viipymättä tainnutettava. Tähän soveltuu parhaiten ns kalapappi, jolla kalalle annetaan riittävän napakka isku päähän. Heti tainnutuksen jälkeen kala tulee verestä, katkaisemalla kidusvaltimo tai kiduskaari. Verestys parantaa kalan lihan laatua ja säilyvyyttä huomattavasti. Kun enin veri on valunut pois, kala huuhdellaan ja säilytetään valolta suojattuna mahdollisimman viileässä paikassa. Kesähelteellä kala on syytä viedä ajoissa kylmäsäilytykseen, varsinkaan kaupunkikalastuksessa tämä ei monesti ole ongelmallista.

Kalalajeja kannattaa hyödyntää monipuolisesti. Suositujia ruokakaloja ovat varsinkin kuha, ahven ja lohikalat. Varsinkin särkikalat ovat oikeaan aikaan pyydettyinä ja oikein käsiteltyinä mitä maukkaimpia kalojamme. Lämpimän kesän vaikutuksesta useiden särkikalojen lihaan tulee ns virhemakua, mistä johtuen monen vesistön särkikaloja kannattaa hyödyntää enemmän viileän veden aikaan. Kylmästä vedestä pyydettyt särkikalat sopivat hyvin savukaloiksi tai paistettavaksi. Kokonaisena kypsennettäessä ne ovat melko ruotoisia, mutta oikein käsiteltyinä saa niistä lähes ruodottomia. Särki ja säyne ovat erinomaisia myös graavikaloina eikä niissä ole lapamatoriskiä.

Hauki soveltuu hyvin paistettavaksi, mutta se on myös loistava murekekala. Kalapullat, pihvit, terriinit, hauesta on moneksi.

Kaikkia kalalajeja kannattaa rohkeasti kokeilla ruuanvalmistuksessa, kunhan pyytää ruokakalat raikkaasta ja puhtaasta vedestä, kuten Pielisjoesta tai Pyhäselästä. Rauhoitetut, alamittaiset ja ylimääräiset kalat tulee osata jokaisen kalastajan vapauttaa.

KALAN VAPAUTTAMINEN

Kalassa ei enää välttämättä käydä ravinnonhankinnan takia, vaan silkan kalastuksen tuoman ilon ja kalavesillä saatu-
jen luontokokemusten vuoksi. Yhä useampi kalamies vapauttaa osan tai kaikki kalansa ja tuo saaliin mieluummin
kotiin valokuvien muodossa. Jotta kala olisi vapauttamisen jälkeen hyvässä ja elinvoimaisessa kunnossa, on kalamie-
hen osattava toimia oikein. Tarvittava välineistö on oltava mukana kalareissulle lähdeettäessä. Myös välineiden käyttöä
tulee opetella jo etukäteen. Lisäksi tulee jo valmiiksi miettiä omaa toimintaa vapautustilanteessa. Kuinka saan kalan
mahdollisimman hyväkuntoisena takaisin veteen? Mitä välineitä tarvitsen? Entä mitä teen, kun saan ennätyskalan?
Kalojen vapauttamista kutsutaan yleisesti pyydystä ja päästä -kalastukseksi. Usein käytetään myös termiä C&R-
kalastus, joka on lyhennys sanoista catch and release, eli pyydystä ja päästä. Kalastuksen suosion kasvu ja kalastus-
välineiden kehittyminen lisäävät kalastuspainetta. Suosituimmilla kalapaikoilla kalojen vapauttaminen voi olla jopa
suoranainen ehto harrastuksen jatkumiselle. Jos kaloja ei vapautettaisi, ei pian olisi jäljellä mitään kalastettavaa.

Perusasiat kuntoon

Kalan oikeanlainen vapauttaminen ei ole vaikeaa. Sopivilla välineillä, harjoittelulla ja asioiden sisäistämällä kuka ta-
hansa suoriutuu siitä loistavasti. Kaikki alkaa jo kalastusvälineiden valinnasta. Vieheistä tulisi karsia ylimääräiset kou-
kut pois. Ne vain vaikeuttavat ja hidastavat vieheen irrotusta kalan suusta. Koukkujen määrän vähentäminen edistää
useimmiten myös kalan parempaa tarttumista ja kiinni pysymistä. Koukun irrotusta helpottaa myös mahdollisimman
pieni väkänen tai kokonaan väkäsetön koukku. Ison väkäsen voi painaa pihdeillä alas.

Kalastusvälineet tulee valita kalan koon mukaan. Liian keveillä välineillä väsytyisaika pitenee tarpeettomasti, ja
kala voi uupua liiaksi. Pitkä väsytyisaika heikentää kalan toipumista. Sopivilla varusteilla kalan voi väsyttää ripeästi
ja määrätietoisesti. Väsytyksessä tulee kuitenkin välttää turhaa repimistä. Haavin pitää olla riittävän iso, jotta kalan
haaviminen käy nopeasti. Havaksen tulee olla pienisilmäistä ja solmuttomasta materiaalista valmistettua. Tällainen
havas ei vahingoita kalan eviä tai ihoa

Lähde: Koolla on väliä -hanke, Suomen Vapaa-ajankalastajien Keskusjärjestö

Kalan nostaminen vedestä

Kalaa ei monesti tarvitse edes nostaa, vaan se voidaan vapauttaa jo vedessä. Jos kala nostetaan ylös, tulee se eten-
kin isojen yksilöiden kohdalla tehdä harkiten. Kalaa ei saa roikottaa, vaan nostamisessa ja käsittelyssä käytetään kahta
tukipistettä. Kalaa pidetään kahdella kädellä, joista toinen on aina mahan alla. Kala pyritään pitämään mahdollisimman
matalalla, sillä putoaminen vahingoittaa kalaa, ja mitä korkeammalta kala putoaa sen pahempi. Kalan ruumiinrakenne
on sopeutunut vesiympäristöön, joten ilmassa ollessaan sillä ei ole ympäröivän veden antamaa tukea. Kun kala on nos-
tettu vedestä, tulee kaiken tapahtua mahdollisimman nopeasti ja tehokkaasti. Mitä kauemmin kala on kuivilla, sitä
huonommaksi käyvät sen mahdollisuudet selvitä. Eri kalalajit kestävät eri lailla kuivilla oloa. Myös säätilalla on suuri
merkitys. Kalan silmät ovat tottuneet hämärään. Muista siis huolehtia, että et altista kalan silmiä suoralle auringonpais-
teelle. Huolehdi siis, että kala on koukkujen irrottamisen ajan varjossa.

Koukun irrotus

Pihdit kuuluvat nykypäivän vapakalastajan perusvälineistöön. Kunnon pihtien avulla koukun irrotus sujuu nopeasti ja
turvallisesti. Etenkin hauenkalastaja arvostaa pitkänmallisia pihtejä, joilla koukun saa tarvittaessa irrotettua syvältä
hauen suuresta kidasta. Pihdit soveltuvat sekä kolmi-, että yksihaarakoukun irrottamiseen. Hauenkalastajan varusteisiin
kuuluvat myös katkaisupihdit, joilla koukun saa tarvittaessa poikki. Onkijat käyttävät pihtien sijaan yleensä puikkomais-
ta koukunirrottajaa. Samantyylinen apuväline on kehitetty myös perhokalastajille. Välineestä riippumatta on tärkeintä
saada koukku nopeasti irti kalan suusta. Koukku ei kuitenkaan saa repiä irti, vaan se pyritään irrottamaan kääntämällä
se takaisin tulosuuntaansa päin. Kuten sanottu koukku voidaan irrottaa jo vedessä kalan ollessa haavissa. Toiseksi paras
vaihtoehto on laskea kala kostutetulle vapautusmatolle. Vapautusmatto eristää kalan alustastaan ja suojaaa sitä vaurioil-
ta. Vapautusmatolla kala kannattaa kääntää selälleen, jolloin se yleensä rauhoittuu ja koukun irrotus on huomattavasti
helpompaa. Hauki avaa selällä ollessaan kitansa, kun kalamies hieman nostaa sen alaleukaa kidusaukon puolelta. Tämä
tosin vaatii hieman harjoittelua. Toinen vaihtoehto on käyttää kidanavaajia. Kidanavaajien käyttö vaatii kuitenkin suurta
varovaisuutta, etteivät kalan leukojen ja nielun luut vaurioidu.

Punnitus, mittaus ja valokuvaus

Kaikkia kaloja ei tarvitse valokuvata, eikä edes käyttää vaa'an tai mittanauhan kautta. Mutta kun kyseessä on kunnan vonkale tai jopa ennätyskala, on kiva saada kalan strategiset mitat talteen sekä otettua muutama hyvä valokuva. Punnitus tulee tehdä kalaa vahingoittamatta. Kalaa ei missään nimessä laiteta puntarin koukkuun roikkumaan. Kalaa voidaan pitää punnituksen ajan esimerkiksi haavissa tai säkissä. Sama säkki, jossa kaloja voidaan säilyttää lyhyitä aikoja käy siis erinomaisesti myös kalan punnitsemiseen. Punnituksen jälkeen säkin tai haavin paino tulee muistaa vähentää saadusta painosta. Kala voidaan mitata haavissa tai säkissä, myös vapautusmatto on erinomainen mitausalusta. Muista pitää mittanauha suorana, niin saat oikeat lukemat. Lähde: Koolla on väliä -hanke, Suomen Vapaa-ajankalastajien Keskusjärjestö

Miksi vapauttaa kala?

- Kalastuslain mukaan alamittaiset kalat on aina vapautettava.
- Erityisesti isot kalat ovat erittäin arvokkaita kalakannalle. Ne ovat nopeakasvuisia ja kantavat lajinsa parhaita geenejä. Isojen kalayksilöiden mätimunat ovat kookkaampia ja ne tuottavat selvästi nopeakasvuisempia ja elinkykyisempiä jälkeläisiä pienempiin lajitovereihinsä verrattuna.
- Terveessä kalakannassa on aina runsaasti isokokoisia kalayksilöitä.
- Petokalat pitävät särkikalakantoja kurissa, mikä puolestaan parantaa vesistöjen tilaa. Etenkin suuret hauet kannattaa aina vapauttaa.
- Kalastuksen suosion kasvu ja kalastusvälineiden kehittyminen lisäävät kalastuspainetta. Suosituimmilla kalapaikoilla kalojen vapauttaminen voi olla jopa suoranainen ehto harrastuksen jatkumiselle. Jos kaloja ei vapautettaisi, ei pian olisi jäljellä mitään kalastettavaa. Lähde ja taustakuva: Koolla on väliä -hanke, Suomen Vapaa-ajankalastajien Keskusjärjestö

Liity jäseneksi kalastusseura Lesnan Naputtajiin!

Skannaa ja emailaa

Lesnan Naputtajiin liittymisen kautta saat yhteyksiä muihin kalastuksen harrastajiin. Pääset kehittämään omaa kalastusharrastustasi seuran tukemana. Aktiivinen toiminta seuroissa antaa myös mahdollisuuden vaikuttaa harrastuksen kehittämiseen; Seurat tekevät mm valistustyötä, kunnostavat kalojen elinympäristöjä ja kalastuspaikkoja, ottavat kantaa yhdessä Suomen Vapaa-ajankalastajien (SVK) kautta vapaa-ajankalastusta koskeviin säädöksiin.

Lesnan Naputtajat kuuluvat Pohjois-Karjalan vapaa-ajankalastajapiiriin. Piiri ja SVK järjestävät myös jäsenseurojensa jäsenille ohjelmaa, kuten kilpailuja, nuorten ja lasten leirejä ja kerhoja jne. Toiminnassa mukana ollessasi saat tietoa kalastuksesta ja kalapaikoista toisilta harrastajilta. Seurat järjestävät jäsenille erillaisia kalastukseen liittyviä teematapahtumia, kilpailuja ja kalastusmatkoja.

Lesnan Naputtajat ovat osallistuneet mm Varaslammen onkipaikkojen kunnostamiseen, järjestäneet eri kalastusmuotoihin liittyvää tutustumisohjelmaa erilaisille kohderyhmille. Vuosittain Naputtajilla on ollut myös pieniä kalastusretkiä lähialueille ja matkoja on ollut myös Ruotsiin ja Norjaan. Ohjelmassa myös paljon muuta vaihtelevaa kalastukseen liittyvää, kuten pilkki ja onkipäiviä, kalaruokien valistusta. Aktiivisena jäsenenä voit olla itse vaikuttamassa siihen, millaista ohjelmaa Lesnan Naputtajat järjestävät tai voit olla vain mukana osallistumassa toimintaan!

Suomen vapaa-ajankalastajien jäsenseuran jäsenenä sinulla on käytettävissä myös kaikki SVK:n jäsenedut. Saat esimerkiksi 6 kertaa vuodessa ilmestyvät Vapaa-ajankalastaja-lehden. Voit hakea jäsenyyttä myös muihin Pohjois-Karjalan vapaa-ajankalastajapiirin jäsenseuroihin. Yhteystietoja löydät piiriin nettisivuilta.

Pohjois-Karjalan vapaa-ajankalastajapiiri ry
www.vapaa-ajankalastajat.fi

Lesnan Naputtajat ry, Joensuu
044-010 1143 naputtajat@gmail.com

Lesnannaputtajat/jäsenhakemus
Laita hakemus osoitteeseen:
naputtajat@gmail.com

Nimi:

Syntymäaika:

Osoite:

Puh:

Email:

Paikka&aika:

Alekkirjoitus:

JOENSUUN
Kaupunkikalastusopas

www.joensuunkalastuskunta.fi

